

Årsberetning 2017 - DN Svendborg

Bestyrelsen i DN Svendborg bestod ved konstitueringen af 12 medlemmer heraf to nyvalgte samt et antal suppleanter. For nylig er der tilkommet to ad hoc-medlemmer, som bidrager til arbejdet med interesse og erfaring inden for hver deres område. Siden det seneste årsmøde har vi haft en medlemstilbagegang og tæller pr. oktober, 1490 medlemmer mod 1548 på samme tidspunkt sidste år.

Erik Brejninge Andersen valgte at trække sig fra bestyrelsesarbejdet i DN Svendborg i løbet af sommeren. Erik har leveret en stor indsats som medlem af kommunens grønne råd og bidraget med viden inden for forskellige sagsområder - især vandløbsloven. Desuden har Erik i årenes løb arrangeret mange botanikture.

I år kan et af DN Svendborgs bestyrelsesmedlemmer fejre 30 års jubilæum som bestyrelsesmedlem. Christina Åkerman blev medlem af DN Svendborgs bestyrelse i 1987 og har siden virket med stor ildhu inden for forskellige områder af DN. Christina har blandt andet siddet som formand for bestyrelsen, deltaget aktivt i sagsbehandlingen - herunder landzonesager og været tovholder på mange ture og øvrige arrangementer. Senest har Christina haft held til at arrangere ture for flygtninge i naturen via midler ansøgt fra puljen Grønt Guld. Desuden har Christina i flere år været ansvarlig for turene på Monnet, de årlige høslætarrangementer, kyndelmissebålene til markeringen af de frie, ubebyggede kyster, praktiske detaljer omkring årsmøderne og meget andet. Vi håber at Christina vil være en del af DN i de næste mange år og ønsker tillykke med jubilæet.

Naturen og miljøet og den lovgivning som berører disse områder, udfordres fortsat af et politiske flertal der ikke prioriterer naturen og miljøet højt, med mulige uoprettelige eller, i bedste fald, langvarige skader til følge. DN Svendborg har i årets løb behandlet ca. 300 sager, hvor DN har hørings- og klageret samt et større antal henvendelser fra borgere. Arbejdet i en lokalafdeling er altid et spørgsmål om prioritering mellem sagsbehandling, planlægning, afholdelse af arrangementer, synlighed i magasinet, Natur & Miljø og i de lokale medier. Bestyrelsen og de frivillige i DN Svendborg gør en stor indsats for at nå omkring disse opgaver, men med opgaver af så kompleks karakter og med mange deadlines at overholde, er det ikke alt vi kan nå. Vi er derfor glade for enhver hjælp fra frivillige medlemmer som vi kan få. Enhver der har lyst til at bidrage med stort eller småt er derfor velkomne til at melde sig til at gøre en frivillig indsats. Det er for nylig lykkedes at etablere en meget velfungerende kommunikationsgruppe bestående af bestyrelsesmedlemmer og et facebookvant ad hoc medlem. Indsatsen har allerede virket i forhold til især facebook og DN Svendborgs tilstedeværelse i forskellige medier. Vi arbejder på at gøre hjemmesiden mere indholdsrig og lokal ligesom vi også gerne vil udsende nyhedsbreve med lidt større frekvens.

Uddrag af sager og fokusområder fra årets bestyrelsesarbejde

Naturen i Svendborg Kommune

Temaerne fra paneldebatten vil fortsat fylde

Svendborg på det grønne Danmarkskort

Som noget nyt skal kommunerne udfærdige et Grønt Danmarkskort. Målet er at få skabt

mere og bedre natur og mere sammenhæng mellem naturområderne. Kortet skal fungere som en slags masterplan for naturen og er en del af indsatsen for at få vendt tabet af biodiversitet. 369 arter er truet af udryddelse, og forskere peger på, at vores natur på mange områder er i tilbagegang.

Svendborgs naturkapital

Svendborg er blandt landets lavest placerede kommuner målt på naturværdi. Vi opnår 17 ud af 100 point, når Naturkapitalindekset gøres op. Det skyldes, at omkring 60 % af vores areal udgøres af marker, hvor naturværdien er meget lav - med mindre lodsejeren aktivt gør en indsats for at udtage arealer til natur. Områder, der giver høj værdi, som f.eks. heder, overdrev, enge og moser, udgør kun omkring 5 %. Skove opnår efter ca. 20 år middel naturværdi, så det vil tage lang tid at få højere naturkapitalindeks ved skovrejsning.

Svendborgs naturbudget

Ifølge den seneste oversigt fra Danmarks Statistik bruger Svendborg 0,25 % af budgettet på natur. Landsgennemsnittet er på 0,52, og Svendborg ligger på en 76. plads blandt landets kommuner. I Svendborgs Kommuneplan 2017-29 begrundes forringelse af den biologiske mangfoldighed med manglende økonomi. Samme grund angives som årsag til, at Naturkvalitetsplanen, der er et redskab til prioritering af bl.a. naturpleje og -genopretning, ikke er revideret siden 2005.

DN Svendborg vil også det kommende år have fokus på disse områder og stille viden og opbakning til rådighed for de kræfter i kommunen der vil arbejde for at naturen i Svendborg Kommunen kan blive af højere kvalitet og omfatte langt mere areal.

Kysterne

DN Svendborg var en del af kystkampagnen i 2015, hvor vi arbejdede imod bebyggelse langs kysten. I Svendborg handlede det om udvidelsen af Hotel Christiansminde, et såkaldt øhavscenter med etablering af en kunstig ø og byggeri i flere etager. Utilfredsheden blev markeret ved bål-tænding på stranden i Christiansminde og indsamling af over 4000 underskrifter. Vi har siden markeret dette med bål-tænding omkring Kyndelmisse og vil også i år tænde bål. Projektet inddrager borgere i kommunen, som gerne vil have afklaret om der inden for lovgivningens rammer findes adgang på konkrete kyststrækninger - også selv om der måtte være etableret fysiske barrierer af forskellig art. Arbejdet fortsætter i de kommende år for at sikre at adgangen til Svendborg kommunes 176 km kystlinje bliver mulig, i flest mulige af de tilfælde, hvor ulovlige barrierer i form af hegn, jordpåfyldning, kystsikring, terrænhævning, etablering af P-pladser osv., forhindrer den lovlige adgang langs kysten eller hvor ændringerne er i strid med reglerne for strandbeskyttelseslinjen.

Mountainbikestier i Svendborg

DN Svendborg har, også i år, modtaget en del henvendelser fra borgere med bopæl i nærheden af de berørte skovområder, som var utilfredse med trafikken. Kommunen er ansvarlige for afmærkning og vedligeholdelsen af stierne i de kommunale skove, hvor trafikken foregår - og også ansvarlige for at adgangen ikke hindres for øvrige borgere. Senest har vi set eksempler på at der foregår afspærringer af stier, hvor der hidtil lovligt har været adgang, for at mindste tilstedeværelsen af mountainbikes. DN Svendborg er med

jævne mellemrum i dialog med kommunen om dette for at sikre at lovgivningen på området bliver overholdt. Det er vigtigt at finde et passende leje for trafikken, som tilgodeser både naturen, cyklisterne og de øvrige brugere af skoven.

Vejsider/Grøftekanter

Det er ønsket at slåningen af grøftekanterne kan blive mere målrettet floraens blomstringstid, især på de steder hvor der findes mere sjældne arter. I Svendborg Kommune findes der grøftekanter langs 1080 km af kommunens veje og de udgør et samlet areal på 150 ha. En ukritisk slåning af grøftekanterne er til ulempe for både flora og fauna og finder for nuværende også sted i skovområder, hvor nødvendigheden af dette er diskutabelt. Foreløbig er det ikke lykkedes at opnå en mere differentieret slåning af vejsiderne - delvist begrundet i udlicitering af opgaven. Vi vil arbejde videre med dette i det kommende år og DN Svendborg mangler frivillige medlemmer til at være med til at udpege steder af særlig naturmæssig kvalitet langs vejene. Målet er at få kortlagt disse områder, så man kan undgå slåning på u hensigtsmæssige tidspunkter, som det er tilfældet nu.

Kommuneplan

DN Svendborg har afgivet hørings svar i forhold til kommuneplanen for 2017-2029. Konkret har vi angivet at vi ønsker:

- Sammenhængende og mere vild natur
- Forpligtende og konkrete delmål og tidsplan for at sikre og forbedre kvaliteten af eksisterende naturområder
- Revision af naturkvalitetsplaner og løbende naturtjek
- Konkrete udspil med hensyn til pleje af særlige (§ 3) naturområder
- Sikkerhed for rent grund- og drikkevand

DN Svendborg ønsker en mere proaktiv og handlingsrettet indstilling til naturen i Svendborg Kommune.

Hvad angår klimaet hæfter vi os ved at kommunen satser meget på skovrejsning i forbindelse med klimatilpasning. Vi mangler dog fortsat svar på hvordan kommunen har tænkt sig at agere for at påbegynde realisering af planerne om et skovareal på 20-25 % (i 2100) modsat de nuværende 14%? I den forbindelse bør det også afklares hvilke typer af skov, f.eks. om der vil være tale om driftsskov eller urørt skov eller noget midt imellem - også med henblik på den lave placering i forhold til naturkapitalindekset.

Desuden er vi enige med kommunen i at der bør udarbejdes handleplaner for at sikre samspil mellem kloakker, vandløb, søer og hav der kan håndtere de udfordringer vi står overfor i fremtiden med et ændret klima. Vi savner dog i den grad handlinger fra kommunens side, der imødegår dette.

DN Svendborg har også afgivet bemærkninger i forhold til kommuneplanrammerne for de enkelte områder i kommunen. Her har vi i særlig grad bemærket at der ønskes en fordobling af arealet af campingpladsen ved Øgavl på Thurø til ulempe for både natur og med øget belastning af et spinkelt vejnet til følge. På Thurø ønsker vi ikke at der

udlægges flere områder til bebyggelsen, da denne er tæt nok med tanke på det kulturhistoriske, maritime miljø, som kendetegner byen. På Tåsinge ønsker vi at en øget bebyggelse finder sted inden for de allerede gældende rammer. Tankefuld kan i denne forbindelse være et godt eksempel på at der ikke er behov for yderligere udlægning af arealer til bebyggelse. Også i Gudme/Gudbjerg/Hesselager er der planer om at omlægge landzonearealer til bebyggelse. Vi så gerne at områderne forblev ubebyggede og bevarede status som landzone. Nord for Lundeborg havn er der udlagt områder til lystbådehavn, uden at der er redegjort for behovet for dette. Vi mener heller ikke at der skal gives mulighed for udvidelsen af Knarreborg Mølle Campingplads, som der er lagt op til. Yderligere bemærkninger kan læses af høringssvaret til Kommuneplanen, som findes på hjemmesiden.

Menighedsrådene

DN Svendborg har i maj 2017 udsendt brev til samtlige menighedsråd i kommunen med en opfordring at blive en del af Grøn Kirke ordningen. De opfordringer vi giver, kunne for så vidt gælde alle jord og skovejere. I brevet opfordrer vi til følgende:

- Udlægning af skovområder til urørt skov. Mange af skovens dyr og planter er truede, dels på grund af intensiv skovdrift, dels på grund af for ensformig skov med for få vådområder, lysninger og gamle træer. Urørt skov giver gode levesteder for både dyr og planter.
- Bæredygtige jagtlejekontrakter uden udsætning af fasaner og ænder og med et jagtudbytte, der står i forhold den naturlige vildtbestands gode levevilkår.
- Pleje af særlige skove med stubhaver og stævningskove samt pleje af diger og grøfter.
- Skiltning og adgang til skovene.
- Forpagtningskontrakter for landbrugsarealer med restriktioner på brug af sprøjtegifte, således at der bliver taget hensyn til vores drikkevand og variationen af dyr og planter, bl.a. den faldende bestand af ynglefugle på landbrugsarealer. Siden 1976 er bomlærke, sanglærke, agerhøne og vibe gået tilbage med henholdsvis 56, 61, 82 og 77 %. Økologisk drift vil mindske presset fra kvælstof, fosfor og sprøjtegift og vende de faldende tal.
- Bevaring af de store, gamle træer ved kirken og i skoven. Gamle træer opleves som værdifulde på grund af deres størrelse, historie og udseende, og de er en verden af liv for naturen som bolig og forrådskammer for insekter, svampe, mosser, laver og fugle – både når træerne er levende, og når de er døde.
- Vedligeholdelse af stendiger uden sprøjtegift, da stendigerne er værdifulde levesteder for sjældne planter og dyr som markfirben og snog – samt sikrer overlevelse af frø fra gamle kulturplanter til glæde for mennesker og natur.
- Hensyn til flagermus i og omkring kirken ved brug af projektører på kirken. Flagermus skyr lys i skumringen og om natten, men er der kun belysning på den ene side af kirken, vil flagermusene holde til på skyggesiden.

Vand og Affald

Steen Helles fra bestyrelsen er kandidat til at blive forbrugerrepræsentant i Vand og Affald. Vi opfordrer alle vores medlemmer, og alle andre, der er kunder hos Vand og Affald til at stemme på Steen. Læs mere om hvordan du stemmer på Vand og Affalds hjemmeside.

Synlighed

Som tidligere nævnt har den nyetablerede kommunikationsgruppe allerede formået at gøre DN Svendborg mere synlig på Facebook og i øvrige medier, herunder også den trykte presse. DN Svendborg er lykkedes med at udsende nogle få nyhedsbreve med information om vores arbejde og kommende arrangementer. Det er håbet at nyhedsbrevene vil kunne udsendes med noget større frekvens fremover. Vi mangler dog fortsat IT-kyndige der kan være behjælpelige med, f.eks., at sikre mere regelmæssige opdateringer af hjemmeside. DN Svendborg har i skrivende stund 268 følgere på Facebook mod 225 på samme tidspunkt sidste år. Alle skal være velkomne til at bidrage med gode historier om natur, klimaet eller andre emner, som er vigtige for Danmarks Naturfredningsforening.

Klagesager og høringssager

Medtaget er også sager fra sidste år, hvor der endnu ikke foreligger en afgørelse.

Beskrivelse	Klagesag	Høring	Klagens/bemærkningers indhold	Status
Skifteværkøller	x		Lokalplanændring, dispensation fra SBL og VVM	Klage vedr. tilbagetrukket grundet fejl i procedure og for VVM endnu ikke afgjort
Bøllelosevej 21	x		Husdyrtilladelse - Opførelse af yderligere bebyggelse langt fra eksisterende bebyggelse.	Delvist vundet
Solcelleanlæg, Faaborgvej 139-141		x	Ønsker nyt anlæg placeret i tilknytning til det allerede eksisterende	Ingen hensyntagen til høringssvar
Flåde (skur) ved Kirkestræde		x	Omgåelse af SBL	Vundet, dvs. ikke dispenseret
Lokalplan 591 - Byggeri ved Gambøt		x	Kystnært boligbyggeri i bevaringsværdigt område med bevarende lokalplan - lokalplanen ønskes ikke ændret	Ingen hensyntagen til vores høringssvar

Planstrategi 16		x	Naturhensyn/fokus helt udeladt - kun fokus på rekreation, leg/sport	Større fokus på natur i kommende kommuneplan
Revision af handleplaner for Natura 2000 områder		x	Mere og opfølgende pleje af naturområderne	Høringssvar har ikke givet anledning til ændring af handleplaner
Vandløbsregulativer		x	Så få vandløb som muligt omlagt til fast geometrisk profil. Anbefalet er teoretisk geometrisk profil, der tager mest muligt hensyn til vandløbets dynamik og dyreliv	Høringssvar har ikke givet anledning til ændringer af regulativer
Kommuneplan		x	Se ovenfor	Endnu ikke vedtaget
P-ring i Svendborgsund		x	Vi ønsker ikke dette - ligeretsprincippet ville kunne føre til præcedens	Ikke afgjort

Arrangementer

DN Svendborg har i 2016 afholdt en række arrangementer, som er listet herunder:

Kyndelmissebål- februar
 Vinterfugletur på Monnet - marts
 Affaldsindsamling - april
 Fugletur på Monnet - maj
 Høslet på Trappebækengen - maj
 De vilde blomsters dag på Grasten - juni
 Giffri Haver. Besøg i en have i Skårup - juni
 Sensommerfugletur på Monnet - august
 Atter høslet på Trappebækengen - august
 Fugle og flagermus ved Tåsinge Vejle - august
 Træværk med flagermustur - september
 Ture med flygtningebørn, bl.a. til Skarø - september
 Naturens Dag. Samarbejde med Naturskolen

I det hele taget oplever vi en stigende interesse for vores arrangementer. Således deltog omkring 140 mennesker i fugle/flagermusturen ved Tåsinge Vejle, ligesom fugleturen på Monnet også til tider har trukket omkring 50 mennesker, som var kommet langvejs fra for at være med. Også Høslættene i foråret og efteråret er velbesøgte af især børnefamilier. Der

serveres økologisk frokost til slættene og indsatsen har båret frugt idet flere orkidéarter nu vokser stabilt på Trappebæksengen. Desuden har vi de seneste to gange nydt godt af deltagelse af medlemmer fra Spillemandslauget, som leverer musik til arbejdet. Det er vi taknemmelige for. Naturens dag på Svendborg Naturskole trækker også en del børnefamilier, som deltager i strandture, svampeture, quizzes om fugle og træer og meget andet.

Vi vil i det nye år gentage mange af vores arrangementer, som er blevet faste traditioner, men også forsøge at udtænke nye arrangementer for forskellige målgrupper. Vi modtager altid gerne forslag til arrangementer, ligesom vi også gerne vil have endnu flere frivillige til at være med til at lave arrangementer eller hjælpe med noget af det andet arbejde, som der er i forbindelse med DN Svendborgs virke.

I den forbindelse skal vi nævne Grønt Guld, som er en pulje af penge, som via VELUX-fonden uddeles til aktive og medlemmer af DN som har passeret 60 år og gerne vil lave et arrangement der handler om:

- Aktiv naturpleje
- Formidling af natur og biodiversitet
- Indsats for at få børn ud i naturen

Vi har altid brug for frivillige til at gøre en indsats gennem arbejdet i DN, og har man interessen for bare et af de mange områder, som DN arbejder med kan man som medlem af DN stille op til bestyrelsen eller deltage som frivillig i det omfang, man har mulighed for.

Med disse ord, vil jeg slutte årsberetningen.

Tak til bestyrelsen, tak til vores frivillige og tak til de øvrige medlemmer af DN for indsatsen og støtten i det forgangne år.

På bestyrelsens vegne

René Lund Chetronoch
Formand for DN Svendborg